

H A B E R L E R

KÖMÜR

Dünyanın kömür rezervleri toplamı tüm petrol, doğal gaz ve petrollü şeyl rezervlerinin en az beş katı büyüklükte. Ve nükleer, güneş gibi tüketilemez enerji kaynakları geliştirilene dek bir güvence niteliğinde.

(World Coal, Şubat 1977)

Sovyet bilim adamları Sovyetler Birliği'nin kuzey ve doğu kesiminde yayılan kömür yataklarının geliştirilmesi ve kullanılmasına, enerji sıkıntısı içindeki Batı Avrupa ülkelerinin de katılacağından umutlu. Bu yataklar 60 derece enleminin kuzeyinde yer alıyor ve dünya rezervinin üçte birini oluşturuyor.

Böyle bir işbirliği uzak ve zor ulaşılır alanlarda büyük yatırım, yaygın ulaşım ve endüstriyel yapımı gerektiriyor. Beş altı bin kilometrelik yolda demiryolu ile kömür taşıma ekonomik olamayacak. Bilim adamları kömür'den elde edilecek gazı ya da sıvı yakıtın taşınmasının daha uygun olacağı inancında. Sovyetler Birliği'nin kuzey kıyılarından deniz yolu ile taşımamanın örgütlenmesi, kömür'ün büyük çapta endüstriyel hidrojenleştirilmesi ve gazlaştırılması bu projenin ana sorunu olarak kabul ediliyor.

Bunun çözümü için ortak çabalar gerekiyor. Planın başarılı olabilmesi için yüksek kalırlı ve taşınabilir gaz elde edilebilmesi gerek. Karbon monoksit ve hidrojen gibi ısı olarak değerli gaz bileşenlerin metanol ve başka kimyasal ürünler elde etmede kullanılabileceği de umuluyor.

(World Coal, Şubat 1977)

1975-76'da Avustralya ihracatının en büyük gelir kalemi kömür'den oldu, 1 017 000 000 dolar.

(World Coal, Şubat 1977)

METALİK YATAKLAR

E/MJ'nin maden işletme ve işleme kuruluşlarının geliştirilmesi ile ilgili tahminleri demir dışı cevher kesiminde 1976 yılının birçok sorunla dolu olacağı tahmin edilmişti. Fiyatlar düşük ve stoklar fazla olacak, yeni yatırımlarda azalma olacaktı. Özellikle bakır ve nikel'de.

Yıl içinde durum değişmedi. Demir dışı cevher fiyatları yükselmedi. Stoklar duruyor. Tahmine göre ABD'nde 1977 içinde tüm madencilik yatırımları %6 artarken, bakırdaki artışın %9 olması bekleniyor. Demir cevheri yatırımları %35, metalik olmayan maden yatırımlarının ise %18 azalacağı sanılıyor.

Uranyum yatırımlarıysa hızla artıyor.

(E/MJ, Ocak 1977)

USGS Jeologlarından John P. Albers'in 1940-1976 yılları arasında ABD'nde yılda en az 150 000 ton üretim yapan metalik maden yatakları üzerinde yapmış olduğu incelemenin sonuçlarına göre 1971'den bu yana yeni buluşların azaldığı görülüyor. Bu dönemdeki 65 buluştan 46'sı jeoloji yorumuyla yapılmışken, yedisi jeofizik anomali, ikisi jeokimyasal anomali, dördü eski arama yöntemleri, altısı da bunların birlikte uygulanışı ile gerçekleşmiş. İlk buluş ile işletmeye açılış arasındaki

ortalama süre yedi yıl olarak beliriyor. Bu süre 23 yıla dek yükselebiliyor.

(E/MJ, Ocak 1977)

USGS toprak gazındaki cıva, helyum ve halojen analizleri aracılığıyla sülfürlü cevher yataklarının aranması çalışmalarını yoğunlaştırıyor. Gazların saptanabilmesi kayanın gözeneklilik ve geçirgenliğine bağlı. Bu açıdan buzul kili, şeyl ve kalis sorun doğuruyor. Başka bir sorun da her tür yatağın yaydığı özgül gazların bilinmeyişi. Bununla birlikte mineralleşme ile gaz arasındaki ilişki konusunda bilinen bazı şeyler de var. Örneğin Fluorun çokluk molibden ve tungsten'in pnömatolitik yataklarında yararlı olamazken bromür ölçülebiliyor.

(E/MJ, Ocak 1977)

USGS'in incelediği başka bir arama yöntemi de kurak bölgelerdeki bitkilerin yorumlanması. Derin köklü bitki örneklerinin analizi porfiri bakır yataklarının aranmasına uygulanabilecek.

(E/MJ, Ocak 1977)

RADYOAKTİF GEREÇLER

ABD Enerji Araştırma ve Geliştirme Ajansı uranyum yataklarıyla ana kayadaki organik gereçlerin ilişkisini araştıracak bir proje için 63 000 dolar ayırdı. Çalışmalar uranyum yataklarıyla birlikte görülen organik gereçlerin kimyasal özellikleri ya da işlevi olarak organik gerecin özelliklerinde görülen önemli değişimler, organiklerle birlikteki uranyum yataklarında yer alabilecek tepkimeler ve doğal olarak görülen organik gerecin varlığında yeniden devingenleşme (re mobilisation) için elverişli kimyasal ve fiziksel koşulların araştırılmasına odaklaştırılacak.

(E/MJ, Ocak 1977)

PETROL

1977 yılının petrol sondaj ve üretiminde iyi, petrol bulgularında ise 1976'dan daha iyi geçeceği umuluyor. ABD'nde 1976 yılındakinden %5.6 daha fazla, 42624 kuyu tamamlanacak. Kanada geçen yıl 5483 kuyu delerek sürdürdüğü etkinliğini hızlandıracak. ABD, Kanada ve Sosyalist ülkeler dışında geçen yıl tamamlanan 4928 kuyuya karşılık 1977'de %12.7 artışla 5552 kuyu delinecek.

Türkiye'de 1976'da 81 kuyu tamamlanmışken 1977'de %13.6 eksilmeyeyle 70 kuyu delinecek.

Dünya ham petrol üretimi 1975'te 52 691 358 varil/gün iken 1976'da %6.7 artışla 56 223 927 varil/gün olarak gerçekleşti. Türkiye'de 1975 üretimi 60 745 varil/gün 1976 üretimi 46 338 varil/gün. Azalma %23.7.

(World Oil, Şubat 1977)

ENDÜSTRİYEL HAMMADDELER

2. Uluslararası Endüstriyel Hammaddeler Kongresi 17-19 Mayıs 1976 da Münih'de yapılmıştır. 3. Uluslararası Kongre ise 13-15 Mart 1978 de Paris'te toplanacaktır.

(IM, Temmuz 1976)

Meksika tuz üretimini ulusallaştırmıştır. Hâlen yılda 5.5 milyon ton ile Meksika dünyada sekizinci sırayı almaktadır.

(IM, Ağustos 1976)

Tucson, Arizona'da Haziran 1976 da "Zeolit" konferansı yapılmıştır. Tartışılan başlıca konular zeolitlerin bulunuşu, özellikleri ve kullanım alanlarıdır.

(IM, Ağustos 1976)

Macaristan'da dolomitten refrakter kaliteli magnezya üretimi gerçekleştirilmiştir. Kurulan tesis 1980 de 50.000 ton saf magnezyum karbonat üretecektir.

(IM, Ağustos 1976)

Sardunya adasında deniz suyundan magnezya elde edecek yeni bir tesis açılmıştır. Elektrostatik çöktürmeye dayanan üretim yönteminde 400°C de ve %99.35 garantili verimle çalışılacaktır.

(IM, Eylül 1976)

2000 yılında lityumun erişeceği önem 24-29 Ocak 1976 da Colorado'da tartışılmıştır. Termonükleer füzyon tekniği ve yüksek güçlü pillerde kullanılmaya başlanan lityumun yeryüzündeki rezervleri sınırlıdır. New York'da 12-14 Ekim 1977 de yapılacak ikinci sempozyumda ise lityumun kullanım potansiyeli, günümüzdeki lityum endüstrisi, lityum kaynakları, jeolojisi ve jeokimyası tartışılacaktır.

(IM, Eylül 1976)

Dünya kükürt talebinin 1975 de 45 milyon ton iken 1985 de 72.4 m.t. a çıkacağı hesaplanmıştır. Kükürdün başlıca yeni kullanım alanları asfalt yapımı ve inşaat sektöründedir.

(IM, Aralık 1976)

Hollanda-Yunan ortak yatırımı ile Korint körfezinde vakum evaporasyonu yöntemiyle çalışacak bir tuz tesisi kurulmaktadır. İnsan gıdası olarak kullanılacak tuzun Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerine ihracı da plânlanmıştır.

(IM, Aralık 1976)

Türkiye 1977 yılı içinde 200 bin ton dolayında tuz ithal edecektir. 1976 yılı içindeki iklim koşullarının elverişsizliği yüzünden özellikle göl tuzlarının üretimi düşük olmuştur. İthalatın tutarı 3 milyon dolara yaklaşacaktır.

(Cumhuriyet, Şubat 1977)

Yunanistan'da Euboea adasında refrakter manyezit üretecek MAGFLOT tesisleri üretime geçmiştir. Şu anda yılda 50 bin ton olan üretim kapasitesi ek ünitelerin çalışmaya başlamasıyla 5 yılda 300 bin tona çıkarılacaktır.

(IM, Ocak 1977)

Dünya sentetik grafit üretim kapasitesi 1975 de 1.265 bin tona ulaşmıştır. Dünyada hâlen aralarında İspanya ve Hindistan'ın da yer aldığı 3 ülkede sentetik grafit üretilmektedir.

(IM, Ocak 1977)

ÜNİVERSİTELERİMİZDEN

Hacettepe Üniversitesi

Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi'ne bağlı Yerbilimleri Enstitüsü Üniversite-endüstri işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sürdürdüğü çalışmalarını ve olanaklarını tanıtan bir broşür yayımladı. Temel Jeolojik Etüdler, Ekonomik Jeoloji, Cevher Zenginleştirme, Kimyasal Metalurji, Jeokimya, Mühendislik Jeolojisi, Hidrojeoloji alanlarındaki çalışmalar konusunda daha fazla bilgi almak isteyenler aşağıdaki adrese başvurabilirler.

Hacettepe Üniversitesi
Mühendislik Fakültesi
Yerbilimleri Enstitüsü
Beytepe - ANKARA
Telefon: 23 51 68

İTÜ

İTÜ Maden Fakültesi Bilgi - İşlem Merkezi'ni tanıtan ve bilgi işlem alanında iletişime katkıda bulunmayı amaçlayan ofsetle basılmış bir süreliyi yayımlamaya başladı. Mafbo adlı süreli ücretsiz olacak ve edinmek isteyenler Dr Ahmet ERCAN İTÜ Maden Jeofizik Kürsüsü Maçka - İstanbul adresine başvurabilecek.

Ege Üniversitesi

Ege Üniversitesi'nde Jeoloji Mühendisliği eğitiminin şekli ve yeri üzerinde gelişmeler sürüyor. Son öğretim döneminde Jeoloji Mühendisliği eğitimi Fen Fakültesi içinde uygulanmıştı. Bu eğitimin Mühendislik Bilimleri Fakültesi'nde yapılması çabaları sürerken Fen Fakültesi'nde görevli üç Yerbilimci Doçent ile üç Asistan Mühendislik Bilimlerine geçti. Doç. Dr. Tuncer Güvenç, Doç. Dr. Erol Başarır ve Doç. Dr. Ali Şahinci'nin dışında MTA Enstitüsü'nden Doç. Dr. Eran Nakoman da Mühendislik Bilimleri Fakültesi'ne katıldı. Öte yandan Doç. Dr. Erol Akyol TPAO'ndan Fen Fakültesi'ne geçti.

Ege Üniversitesi

Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi'nde başlayan önlisans eğitiminin geliştirilmesine çalışılıyor. Balıkesir Önlisans Okulu'nda Prospektör Beceri sınıfı açılıyor. Beceri eğitimi iki yıl sürecek. Bitirenlere diploma verilecek. Ayrıca başarılı olanlar iki yıllık lisans dönemine devam edebilecekler. Beceri sınıfının programının şu şekilde olması sözkonusu

ÜÇÜNCÜ YARIYIL

Jeolojiye Giriş
Mineral Bilgisi
Kayaç Bilgisi
Mühendislik Topoğrafyası
Prospeksiyon Yöntemleri
Jeomorfoloji
Sondaj Bilgisi
Arazi Uygulaması
Laboratuvar Stajı
Devrim Tarihi
Ekonomi Sosyal İlişkiler
Yabancı Dil

DÖRDÜNCÜ YARIYIL

Jeolojik Harita
Maden Yatakları
Jeolojik Prospeksiyon
Madencilik Çalışmaları
Jeokimya Prospeksiyonu
Fotojeoloji
Arazi Uygulaması
Personel İdaresi
Devrim Tarihi
Jeomorfoloji
Mühendislik Topoğrafyası

Ege Üniversitesi

Mühendislik Bilimleri Fakültesi Öğretim üyesi Dr. İsmet Uzkut Mayıs ayı ortasında Almanya'ya gitti. Doktora tezi ne Almanya'da verilen bir ödülü almaya giden Uzkut'un "Maden Yatakları Oluşumunun Jeolojik Evrimi" konulu Doçentlik tezi ise şu sıralarda MTA Enstitüsü tarafından Türkçe olarak basılırken Almanya'da da Almanca basılıyor. Elsevier yayınevi de kitabı yayınlama isteğinde bulundu.

Buna karşılık çalışmanın tezden çok sentez nitelikli olduğu gerekçesi ile jüri tarafından reddine karar verildi.

TJK HABERLERİ

TÜRKİYE JEOLojİ KURUMU BİLİMSEL VE TEKNİK KURUL 1976-1977 DÖNEMİ ÇALIŞMA RAPORU

1976-1977 dönemi Bilimsel ve Teknik Kurulu şu üyelerden oluşmuştu: Doç. Dr. Erol Akyol, Dr. Saldıray İleri, Dr. Ayhan Erler, Dr. Okan Tekeli, Dr. Ali Koçyiğit, Dr. Evren Yazgan, Erman Aşçıoğlu, Cengiz Baştuğ ve Saydun Altuğ. Bilimsel ve Teknik Kurul ilk toplantısını 6 Mart 1976 da yapmış, ve başkanlığa Doç. Dr. Erol Akyol'u, ikinci başkanlığa Dr. Saldıray İleri'yi, ve sekreterliğe Dr. Ayhan Erler'i seçmiştir.

1976-1977 döneminde Bilimsel ve Teknik Kurul'un çalışmaları şöyle özetlenebilir:

1. Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteninde yayımlanması istemi ile gönderilen yazılar incelenmiş, bültenin yayım kuraları yönünde gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmış, uygun nitelikteki yazıların oluşturduğu 19/2 ve 20/1 sayılı bültenler yayıma hazır duruma getirilmiştir. Bültenin yayımlanması ile ilgili işlemleri belirleyen bir yayım yönetmeliği hazırlanmıştır.

2. İlk sayısı 1976 Şubatında yayınlanan "Yeryuvarı ve İnsan" dergisinde yayımlanması istemi ile gelen yazılar incelenmiş, gerekli düzeltmelerin yapılması sağlanmış, ve uygun nitelikteki yazıların oluşturduğu 2, 3, 4, ve 5 inci sayılar yayıma hazır duruma getirilmiştir. Ayrıca, "Yeryuvarı ve İnsan" için gereksinme duyulan "Yayım Amaç ve İlkeleri ve Yayım Kuralları" hazırlanmıştır. 30. Kurultay programı içinde düzenlenen açık oturumların yöneticileri ile ilişki kurulmuş, oturumların bantlarının çözümleri kullanılarak, "Enerji", "Eğitim", ve "Çevre" açık oturumları yayıma hazırlanmış, ve yayınlanmıştır. "Yeryuvarı ve İnsan" ın yayım sorumluluğunu ayrı bir yayım kurulunun üstlenmesinin uygun olacağına karar verilmiş, ve bununla ilgili olarak yönetim kurulunca hazırlanan yayım kurulu yönetmeliği kabul edilmiştir.

3. Fotoğraf arşivi kurulması için geçen dönem başlatılan çalışmalar sürdürülmüştür. Türkiye jeolojisini belirgin bir biçimde simgeleyen özgül fotoğraf ve slaytları toplamak, derlemek, kataloglamak, çoğaltmak ve bu yolla yerbilimi öğretimi yapmakta olanlara, konferans verecek olanlara, kitap - broşür hazırlamakta olanlara, ve dolayısı ile daha iyi bir yerbilimi öğretim ve eğitimine katkıda bulunmak amacı ile "TJK bir foto arşivi kuruyor" başlıklı bir duyuru hazırlanmış, ve "Yeryuvarı ve İnsan" ın 2. sayısında yayınlanmıştır. Bu duyuruya hiçbir yanıt alamadık. Bu nedenle, 31. Kurultayda üyelere dağıtılmak üzere, fotoğraf arşivine gönderilecek fo-

toğrafların niteliklerini ve gönderme koşullarını ayrıntıları ile açıklayan "Fotoğraf Arşivi Yönetmeliği" hazırlanmıştır.

4. Doğal anıtlarla ilgili çalışmalar için Bilimsel ve Teknik Kurul'dan ve Yönetim Kurulu'ndan birer üye ile bu konuda çalışmaları bilinen Doç. Dr. Orhan Baysal, Dr. İbrahim Tekkaya, ve İsmail Koçer'den oluşan bir alt kurul oluşturulmuştur. Bu kurulun çalışmalarında ele alınan konular şunlardır: a) Jeolojik yönden doğal anıtların tanımının yapılması ve bunları koruyacak bir yasa tasarısının oluşturulması, b) doğal anıtları tanıtıcı broşürler hazırlanması, c) 31. Kurultayda doğal anıtlar konusunda bir açık oturum düzenlenmesi, d) bu konuda bir arşiv oluşturulması için çalışmalara başlanılması.

5. Ülkemizin mineral hammaddeleri sorunlarını toplum önünde tartışma olanağını gerçekleştirebilmek için TJK'nın girişimi ile 1. Ulusal Ham Madde Kurultayı'nın düzenlenmesi çalışmaları başlatılmıştır. Jeoloji Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Türkiye İktisatçılar Birliği, ve Türk Hukuk Kurumu'nun da katılacağı kurultay 6-8 Nisan 1977 tarihleri arasında Ankara'da toplanacaktır. Bildirilerin ve açık oturumların hazırlanması için kuruluşlar arasında görev bölümü yapılmıştır. Çalışmaları tamamlanmak üzere kurultayın sekreterliği TJK tarafından yürütülmektedir.

6. TJK 31. Kurultayında sunulacak bildiriler ve düzenlenecek açık oturumlar ile ilgili konu saptama, konuşmacılarla ilişki kurma, bildiri inceleme, ve zamanlama işlemleri yapılmıştır.

7. "TJK Bülteni" ve "Yeryuvarı ve İnsan" ın tanıtılması için bir kuruluşlar ve kişiler listesi hazırlanmış, ve yayınların kendilerine yollanması için liste TJK Yönetim Kuruluna verilmiştir.

8. BTK, aksamalar dışında, en az haftada bir kez toplanarak toplam 46 oturum yapmıştır.

TJK KİTAPLIĞI

TJK Kitaplığı'nın süreli yayınlar bölümü hizmete açıldı. Kitaplık hergün 18.00-20.00 arasında açık bulunduruluyor. Kitaplık çalışmalarıyla ilgili yönetmelik kabul edildi.

FOTOKOPİ MAKİNASI HİZMETİNİZDE

TJK bir fotokopi makinası satın alarak üyelerin hizmetine sunmuştur. Makina ile Kitaplık'tan yararlanmak isteyenler istedikleri yayının fotokopisini sayfası 125 kuruş karşılığında çıkartabilecekleri gibi; dışarıdan getirecekleri belgelerin fotokopisini de 150 kuruş karşılığında yaptırabileceklerdir.

İSTANBUL, İZMİR VE KARADENİZ DANIŞMA KURULLARI KURULDU

TJK etkinliklerine Ankara dışındaki yer bilimcilerinde görüş, eleştiri ve ürünlerini katabileceği umuduyla ilk elde İstanbul, İzmir ve Trabzon'da birer Danışma Kurulu kuruldu. Kurulların bilimsel ve teknik alanlarda Yönetim Kurulu'na katkıda bulunması ve çevrelerinin çalışmalarını TJK yayınlara

iletmesi bekleniyor. Danışma Kurulları şu üyelerden oluşmakta:

İstanbul Doç. Dr. Önder ÖZTUNALI
Doç. Dr. Erdoğan YÜZER
Doç. Dr. Okay EROSKAY
Doç. Dr. Işık ÖZPEKER
Dr. Yücel YILMAZ

İzmir Doç. Dr. Orhan KAYA
Dr. Atilla SÖZEN
Dr. İsmet UZKUT

Karadeniz Doç. Dr. Türker ÖZSAYAR
Doç. Dr. İsmet GEDİK
Dr. Rıfat BOZKURT

TJK BİLİMSEL VE TEKNİK KURULU ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

TJK Tüzüğü uyarınca kurulan ve Kurum çalışmalarında bilimsel ve teknik konularda Yönetim Kurulu'na danışmanlık yapan Bilimsel ve Teknik Kurul çalışmalarına başladı. Yeni BTK şu üyelerden oluşuyor:

Muhittin ŞENALP
Ertuğrul ÖZBEK
Ahmet ÇAĞATAY
Ali UYGUN
Mete TEŞREKLİ
İlker BATUM
Evren YAZGAN

Bu yıl BTK'un kuruluşu Ankara'daki kadroların isteksizliği ve yetersizliği nedeniyle gecikerek gerçekleşti.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

Yeni TJK yönetimi çalışmalarına başlarken ve çalışma programını hazırlarken görüş ve eleştirilerinden yararlanmak amacıyla son yılların Yönetim ve BTK üyeleriyle, Kurum'a yakın ilgi göstermiş bazı üyeleri çağırdığı bir toplantı düzenledi. 12 Mart 1977 Cumartesi günü TJK lokalinde yapılan toplantıya 25 çağrılı katıldı. Toplantıda Kurumun çalışmaları eleştirilerek yeni öneriler getirildi.

Toplantıda getirilen görüşler yeni çalışma dönemi için yol gösterici oldu ve yeni ilişkiler geliştirilmesine katkıda bulundu.

FOTOĞRAF ARŞİVİ

Bilindiği gibi TJK bir "Yer bilimleri Fotoğraf Arşivi" kurdu. Yayınlanan Yönetmelik son Kurultay sırasında dağıtılmıştı. Şimdi de dileyenler Kurum'dan sağlayabilmekte. Bu yıl Arşiv'e 50 fotoğraf (kart ya da diya) satın alınacak. Kurultay'da açılacak sergide yarışma birincisi ödüllendirilecek. Ayrıca kuruluşların ödül koymaları için girişimde bulunulacak. Arşiv'e fotoğraf alma işlemi başladı ve 1 Kasım'da sona erecek.

TJK Yer bilimleri Fotoğraf Arşivi Dr. Ali Koçyiğit tarafından yürütülecek. Bu yıl bastırılacak Takvim ve Kutlama kartlarında yalnız Fotoğraf Arşivindeki fotoğraflar kullanılacak. Arşive fotoğraf vermeyi düşünen yer bilimcileri yönetmelikte belirtilen nitelikteki fotoğrafla birlikte aşağıdaki bilgileri de yazarak bir an önce Kurum'a başvurmaya çağırıyoruz.

Fotoğraf sahibinin adı, soyadı, çalıştığı yer, adresi, telefon no, fotoğrafın çekildiği il, ilçe, mevki, bakış yönü, fotoğrafın jeolojik açıklaması (gerekirse bir şema), çekiş tarihi.

TJK GÜZ DÖNEMİ KONFERANS PROGRAMI HAZIRLADI

Yer bilimlerinin çeşitli konularında bilimsel iletişimi sağlamak amacıyla bir dizi konferans örgütlendi. Bundan böyle Kasım-Ocak aylarını kapsayan Güz ve Mart-Mayıs aylarını kapsayan Bahar dönemlerinde her hafta Çarşamba günleri bir konferans verilecek. Bu ilk dönem salt Ankara'daki yer bilimcilerden oluşan bir program hazırlandı. İkinci dönemde Ankara dışındaki yer bilimcilerden de konuşmacı sağlanacak. Daha sonraki dönemlerde yabancı konuşmacıların da getirilebileceği umudundayız. Konferans programları uzun bir süre önceden bastırılıp dağıtılacak, ayrıca tek tek duyurulacak. Konuşmacılardan konferans öncesinde alınan metinler teksir edilerek dağıtılacaktır. Bu girişimin gelenekselleşeceği ve yer bilimci ortama bir canlılık getireceği inancındayız. 1977 Güz Dönemi programı şöyle:

2.XI.1977	Esen ARPAT	Levha tektoniği kuramı
9.XI.1977	Dr. İbrahim TEKKAYA	Türkiye Tersiyer memeli faunaları ve doğu ile batı arasındaki yeri
16.XI.1977	Ussal Z. ÇAPAN	Ofiyolit olgusu
30.XI.1977	Sinan GENÇOĞLU	Depreme karşı çalışmalar
7.XII.1977	Doç. Dr. Ergüzer BİNGÖL	Türkiye metamorfizması
14.XII.1977	Cengiz BAŞTUĞ	Kütle akmaları
21.XII.1977	Gürol ATAMAN	Kısmi ergime
28.XII.1977	Dr. Muhittin ŞENALP	Okyanus bilim
4.I.1978	Dr. İsmail SEYHAN	Sun'î gübre sanayiimizde ham madde güvenliği
11.I.1978	Ural TÜMER	Uzaktan algılamının temelleri
18.I.1978	Mahmut PİŞİRİR	Demir olanaklarımız
25.I.1978	Ertem TUNCALI	Kömür olanaklarımız

TJK KİTAP YAYINLAMA ÇALIŞMALARINA BAŞLADI

Yer bilimlerindeki Türkçe yayın boşluğunu doldurmada üzerine düşen görevi algılayan TJK iki dizi kitap yayınlamak için çalışmalara başladı.

İlk dizi cep kitaplarından oluşacak ve kamuoyuna sunulacak. Bunun ilki renkli ofset baskılı "Türkiye Mineralleri" olacaktır. Bu kitabın yaz sonunda yayınlanmış olması bekleniyor.

İkinci dizi temel ve uygulamalı yer bilim dallarında eğitim ve öğretimi kitaplarından oluşacak. Bir temel bilim, bir uygulamalı bilim ardışıklanacak. İlk kitap, üyeler arasında yapılan soruşturma ve olanakların değerlendirilmesi sonucu "Tortul bilim" olarak saptandı. Kitabın editörü Doç. Dr. Sun-gu Gökçen olacak. Bu sıralarda ilk çalışmalar başladı. Dizin ikinci kitabı "Maden Jeolojisi Çalışmaları" olacak.

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI - TJK İLİŞKİLERİ

Yer bilimcilerin iki örgütü Jeoloji Mühendisleri Odası ve TJK yöneticileri geçtiğimiz günlerde biraraya gelerek iki örgütün çalışma programlarını, işbirliği ve dayanışma konularını ve ortak sorunları tartıştılar. Özellikle eğitim sorunu üzerine birlikte gidilebileceği saptandı. İlişkilerin sürdürülmesi ve yoğunlaştırılması kararlaştırıldı.

YERYUVARI VE İNSAN YAYIN KURULU

"Yeryuvarı ve insan" bundan sonra bir Yayın Kurulu eliyle yayına hazırlanacak. Yayın Kurulu'nda, Yönetim Kurulu'ndan iki BTK, dan iki üye yeracaktır.

Yayın Kurulu'nun çalışmalarına ilişkin yönetmelik aşağıdaki şekilde düzenlendi:

1 — TJK'un süreli yayınladığı "Yeryuvarı ve İnsan" adlı derginin yayına hazırlanması "Yeryuvarı ve İnsan Yayın Kurulu" adlı bir kurul tarafından gerçekleştirilir.

2 — Kurul her yıl TJK Genel Kurulunu izleyen ilk ay içinde Yönetim Kurulu'nun kendi içinden seçeceği, biri Yayın üyesi olmak üzere iki; Bilimsel ve Teknik Kurul'un kendi içinden seçeceği iki kişiden oluşan dört üyeden kurulur.

3 — BTK üyesi olarak kurula seçilmiş iki kişiden biri görevine ertesi yılda devam eder.

4 — Kurul'un görev süresi bir yıldır.

5 — Yeryuvarı'nın yayınlamaya ilişkin ilkelerin saptanmasında Kurul, Bilimsel ve Teknik Kurul ve Yönetim Kuruluna yardımcı olur.

6 — Yeryuvarı'nın bir yıllık yayınlamaya ilişkin genel yayın planlaması yayın dönemi başında Kurul ve BTK'un ortak toplantısında yapılır.

7 — Yıllık yayın planı ışığında Yeryuvarı'nın her bir sayısının hazırlıklarına başlandığında Kurul ve BTK'un ortak bir toplantısında o sayının kaba planlaması yapılır.

8 — Kurul bu planların ışığında Yeryuvarı'nı yayına hazırlamağa yetkilidir.

9 — Kurul yayın hazırlığı sırasında yazı sağlamak amacıyla gerekirse yazarlarla ilişki kurabilir.

10 — Yazışmalar TJK sekreterliği aracılığıyla yapılır.

11 — Kurul üyeleri yayın hazırlığı sırasında üyesi oldukları Yönetim Kurulu ve Bilimsel ve Teknik Kurul'a sürekli bilgi verir ve görüş alırlar.

12 — Kurul'un yayına hazırladığı metin bilimsel tutarlılık açısından BTK'un; TJK'nun tutumu açısından Yönetim Kurulu'nun onayına sunulur. Düzen ve şekil açısından Kurul'un çalışması esastır.

13 — Gelen yazılar TJK sekreterliği tarafından Kurul'a aktarılır, Kurul saptanan ilkeler, program ve başka kayıtlar açısından yazarıyla bağ kurarak yazı üzerinde her türlü düzeltmeyi yapabilir.

14 — Yayınlanmaması kararlaştırılan yazılar TJK Sekreterliği aracılığıyla yazarına geri gönderilir.

I. ULUSAL PERLİT KONGRESİ TOPLANİYOR

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğü ile Türkiye Jeoloji Kurumu 20-22 Aralık 1977 tarihinde Ankara'da ortaklaşa bir Perlit Kongresi düzenledi. Kongre'de Perlit'in jeoloji, işletme, teknoloji, pazarlama, ekonomi ve tarımsal ve yapı kesimindeki uygulanmasını konu alan bildirimler sunulabilecek. Bildiri özetlerinin son gönderme tarihi 15 Kasım 1977. Kongre haberleşme adresi:

I. Ulusal Perlit Kongresi
Sekreterliği
PK 464, Kızılay
ANKARA

Kongre'de sunulacak bildiri ve tartışmalar sonradan bir kitap şeklinde yayınlanacak. Kongre sırasında bir de sergi açılacak.

Yayınlanmış olan Birinci Duyuru'da Kongre ile ilgili daha ayrıntılı bilgi yerahyor.

TÜRKİYE JEOLOJİ KURUMU BÜLTENİ YAYIN YÖNETMELİĞİ

Genel Yargılar

Madde 1 — TJK Bülteni, TJK Yayın Yazmanı TJK Bilimsel ve Teknik Kurulu (Bilimsel ve Teknik Kurul) tarafından yayına hazırlanır.

Madde 2 — TJK Bülteni'nin yayına hazırlanmasında "TJK Bülteni Yayın Amaç ve İlkeleri ve Yayın Kuralları" kitapçığı esas alınır.

Madde 3 — TJK Bülteni'ne yayımlanması istemi ile gönderilen yazılara, Kurum'a ulaştığı andan yayımlanana dek, uygulanan tüm işlemler "TJK Bülteni İşlem İzleme Defteri" adlı bir deftere kayıt edilir.

Madde 4 — Defter kayıtları TJK Yayın Yazmanı ve BTK yazmanınca ortaklaşa düzenlenir.

Madde 5 — TJK Bülteni'nde yayımlanması istemiyle gönderilen yazılar TJK Genel Yazmanlığınca doğrudan Yayın Yazmanına aktarılır.

Yayın Yazmanının Yapacağı İşlemler

Madde 6 — Yayın Yazmanı yayımlanması istemiyle gönderilen her yazı için "Defterde" bir bölüm açar ve 1, 2, 4, 5 sayılı bölümleri doldurarak yazının ilk incelemesini yapar.

Madde 7 — Yayın Yazmanı yazı ve eklerini aşağıda belirtilen yönleriyle inceler:

- Yazı biri asıl olmak üzere üç nüsha yollanmış mıdır?
- Yazının ekindeki çizimler ve fotoğraflar üç takım olarak yollanmış mı,
- Yazı A4 boyutlarındaki kalın yazı kağıdının bir yüzüne kağıdın dört kenarında en az 2.5 cm boşluk bırakılarak yazı makinası ile çift aralıkla yazılmış mı,

d) Türkçe ve İngilizce öz taşımaktadır,

e) Resimleme açıklamaları Türkçe ve İngilizce olarak iki dilde yazılmış mıdır,

f) Çizimlerin yazıları Türkçe ve İngilizce olarak iki dilde yazılmış mıdır,

h) Fotoğraflar parlak kağıda kontrastlı olarak basılmış mıdır,

ı) Örü içi resimlemelerle birlikte tümü 50 daktilo sayfasını geçmemektedir,

j) Levha sayısı 5'ten çok mudur,

k) Küçültüldüğünde katlanarak bülteen girecek resimleme sayısı 3'ten fazla mıdır. Bunların en büyük boyutları 80x108 cm'den büyük olmamalıdır.

l) Çizimlerle çizgisel ölçek kullanılmış mıdır.

Madde 8 — Yazı bu yönleriyle eksik ve yanlışlı değilse Yayın Yazmanı yazar(lar)ına TJK-Y1 formunu gönderir.

Madde 9 — Yazı bu yönleriyle eksik ve yanlış ise, Yayın Yazmanı'nca TJK-Y2 formu kullanılarak durum yazar(lar)ına iletilir. Yayın Yazmanı ayrıca bu formda belirttiği isteklerini defterin 7 a bölümüne yazar.

Madde 10 — Yayın Yazmanı yazının yazar(lar)ına yolladığı TJK-Y1 ya da TJK-Y2 formunun tarih ve sayısını 'defter'in 6 sayılı bölümüne yazar.

Madde 11 — Düzeltmiş ve tamamlanmış yazının Yayın Yazmanlığı'nın eline geçtiği tarih Yayın Yazmanı'nca 'defter'in 7b bölümüne yazılır.

Madde 12 — Yayın Yazmanı yazının yazar(lar)ından istediği düzeltme ve tamamlamaların gereğince yerine getirilmemiş olduğu durumda yazar(lar)la yeniden ilişki kurar ve bu işlemleri 'defter'in 7c bölümüne yazar.

Madde 13 — Yayın Yazmanı, yazının yazar(lar)ıyla yaptığı yukarıdaki iletişim sırasında yazının eklerinde herhangi bir değişme meydana geldi ise bu durumu 'defter'in 4 sayılı bölümüne yazar.

Madde 14 — Yayın Yazmanı yazının yazar(lar)ına gönderdiği TJK-Y1 ya da TJK-Y2 formlarında yöneltilen sorulara gelen yanıtları 'defter'in 9, 10, 11, 12 sayılı bölümlerine yazar.

Madde 15 — Yukarıda belirtilen işlemleri tamamlayan Yayın Yazmanı 'defter'in 13 sayılı bölümünü doldurarak yazıyı Bilimsel ve Teknik Kurul Yazmanı'na aktarır.

Bilimsel ve Teknik Kurul'un Uygulayacağı İşlemler

Madde 16 — "Defter'in 14. 15. 16 ve 17 sayılı bölümleri yazının ilk incelemesi sırasında BTK yazmanınca doldurulur.

Madde 17 — Yazının iki kopyası ilk inceleme için, birer "Yazı İnceleme Formu" ile birlikte, iki ilgili BTK üyesine verilir. Form sayıları, inceleyecek üyenin adı, yazının verilmiş ve geri alınmış tarihleri 'defterin 16 sayılı bölümlerine Bilimsel ve Teknik Kurul yazmanınca işlenir.

Madde 18 — Bilimsel ve Teknik Kurul gerekli gördüğünde yazıyı Kurul dışında bir kişinin incelemesini isteyebilir. Bu

durumunda yazının bir nüshası yazı inceleme formu ile birlikte Yayın Yazmanına aktarılır. İnceleyici ile ilişki Yayın Yazmanınca kurulur. İnceleme sonunda yazı ve form BTK'a geri verilir. Bu işlemle ilgili kayıtlar BTK üyelerinin incelemelerindeki gibi tutulur.

Madde 19 — Yazının ilk incelemesi sonunda düzeltilmesi gerekli görülmüşse BTK Yazmanı iki inceleme formunu birleştirerek TJK-Y3 formunu doldurur. İnceleyiciler arasında uyumsuzluk görünüyorsa konu Bilimsel ve Teknik Kurul'da tartışılır ve uzlaşarak doldurulan TJK-Y3 formu yazının bir nüshası ile birlikte Yayın Yazmanına aktarılır. Formun bir kopyası dosyalanır ve 'defter'in 18 sayılı bölümü doldurulur.

Madde 20 — Yayın Yazmanı form ve yazıyı bir yazı ile yazarına gönderir.

Madde 21 — Düzeltilmiş yazının geri gelişinde 'defter'in 19 sayılı bölümü Yayın Yazmanınca doldurularak yazı BTK Yazmanına iletilir.

Madde 22 — Yazının ikinci incelemesinde, ilkinde izlenen yol izlenir. ve 'defter'in 20 ve 21 sayılı bölümleri Bilimsel ve Teknik Kurul yazmanınca doldurulur.

Madde 23 — Yazının yeniden düzeltilmesine gerek duyulursa ilk düzeltme işleminde izlenen yol izlenir. 'Defter'in 22 sayılı bölümü işlenir.

Madde 24 — Yazının düzeltme ve incelemeleri tamamlandığında BTK'un gerekçeli kararı 'defter'in 23 sayılı bölümüne yazılır.

Madde 25 — 'Defter'in 8 sayılı bölümü BTK Yazmanınca doldurulur. Eğer yazı düzeltme aşamaları sırasında önemli bir değişikliğe uğramamış ise bu bölüme 5 sayılı bölümdeki tarih yazılır. Bunun dışındaki durumlarda 19 ya da 22 sayılı bölümlerdeki tarihlerden biri kullanılır. Bu konudaki kararı BTK verir.

Madde 26 — Bilimsel ve Teknik Kurul'un bu işlemleri tamamlamasından sonra yazı ve tüm ekleri Yayın Yazmanına aktarılır ve bunun tarihi 'defter'in 24 sayılı bölümüne BTK yazmanınca işlenir.

Son İşlemler

Madde 27 — Bilimsel ve Teknik Kurul'dan gelen yazı ve BTK'un kararı Yönetim Kurulu'nda görüşüldükten sonra varılan karar 'defter'in 25 a sayılı bölümüne, Yayın Yazmanınca işlenir.

ÇEVRENİZDEKİ YERBİLİMCİLERİN VE YERBİLİMLERİNE İLGİ DUYNANLARIN TÜRKİYE JEOLJİ KURUMUNA ÜYE OLMALARINI SAĞLAYIN,

DEĞİŞEN ADRESİNİZİ KURUMA BİLDİRİN,

ÖDENTİLERİNİZİ POSTA ÇEKİ İLE ÖDEYİN, HESAP NO 8162 ANKARA.

Madde 28 — Yazının yayımı konusundaki karar olumlu ise TJK-Y4, olumsuzsa TJK-Y5 formlarıyla yazar(lar)ına bildirilir ve form sayısı ve tarihi 'defter'in 25 b sayılı bölümüne Yayın Yazmanınca işlenir.

Madde 29 — Yazının yeracağı TJK Bülteni'nin sayısı 'defter'in 25c sayılı bölümüne yazılır.

Madde 30 — Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteninde yayınlanamayacağı kararlaştırılan yazıların birinci nüshası ekleriyle birlikte yazar(lar)ına geri gönderilir. Öteki nüshaları bir yıl saklandıktan sonra yok edilir.

EGE'DEKİ KUVAR S YAĞMASININ DURDURULMASI İÇİN GİRİŞİMDE BULUNULDU

Ege Bölgesi'nde çokuluslu bir şirket adına yapılan kuvars yağması Yeryuvarı ve İnsan'da konu edilmişti. Bu konuda Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji Kürsüsü olayı açıklayan ve önlenmesi yolunda gerekli gördüğü önlemleri sıralayan bir yazıyı Ticaret Bakanlığı, Gümrük ve Tekel Bakanlığı, Genel Kurmay Başkanlığı, MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, Maden Dairesi Başkanlığı'na göndermiş bulunuyor. Tüm yer bilimcilerimizin gönülden desteklediklerine inandığımız önerilerin gerçekleşmesi umuduyla bekliyoruz.

TÜRKİYE JEOKRONOLOJİ KAYNAKLARI LİSTESİNE EKLER

Renda, L., Innocenti, F., Mazzuoli, R., Radicati, F., Stefens, P., 1974, Stratigraphic and radiometric data of the Neogene in Northwest Turkey: Z. Deutsch. Geol. Ges. 125, 183-193, Hannover.

Innocenti, F., Mazzuoli, R., Pasquaré, G., Radicati, F., Villari, L., 1975, The neogene calcalkaline volcanism of Central Anatolia; Geol. Mag. Vol. 112, 4, 349-360.

Innocenti, F., Mazzuoli, R., Pasquaré, G., Radicati, F., Villari, L., 1976, Evolution of the volcanism between the Arabian, Anatolian and Iranian plates (Lake Van, Eastern Turkey): Journal of Volc. and Geothermal Res., I, 2, 103-112, Amsterdam.

Sickenberg, O., v.d., 1975, Die Gliederung des höheren Jungtertiärs und Altquartärs in der Türkei nach Vertebraten und ihre Bedeutung für die internationale Neogen-Stratigraphie (Känozoikum und Braunkohlen der Türkei. 17.): Geol. Jahrbuch, Seri B, 15, 167 s. Hannover.